

23 Oct 08, TC: slightly edited, only Kim

Date: 2008-04-16

Recording in Mɔsɛntɛn.

Present: Fasia Kɔlia, Solomon Kine.

Cassette Side B, narrative ii

After Fasia recorded the previous narrative about the war (B01 FK war story 1), I asked Solomon to ask Fasia to elaborate on some of the experiences of her family members during the war.

FK: Le yi huni, yi huni Sapeɔni, yi huge Sapeɔni, yinbe huni Kaanga ɔn.

Kaanga ɔn gundɔ yi na geyɛ hááti.

Yi le cani, hanbe ha le: ilebwe ha huni. Ilebwe ha huni!

Hinbe yipi puha anɔn, punta anɔn, púlúŋ!

Puha anɔn yen. Londɔ yi na ge gunye.

Hin matin. Ha le ilebwe ha huni. Ha huni. Anina we.

Ipaleyɛ we handigima kwí ma ha na kapwei. Tupita a le. Len yen.

Gi So luwa kíníŋ! Ha hun sɛmdɛ le gun topi.

Le anina we. Nuw we wɔn na ge bánki, mun pakei ha, antifayan huin.

Ha kwi nuupuge we ha le kɔpwe bage lani, ha kwi hun wɔ yaasu.

Nuupuge we ha le- nuupuge wɔ kón púlúŋ!

Kɔpwe we wɔ pɔngan kweiliŋ.

Ha kwiye ha hogi wɔ kweiliŋ.

Wɔnbɛ kɔn púlúŋ puhuin a yer, lɔngi salu wa ha pi gawɛ.

Yarɓɛ– ya cɛti yegɛ, ya sɛmyɛ hun gbɛbɛhin kogi, gbati yɔn.

Hin na go gbusun. Sɔɔgwɛ wɛ, ya le ya yipi yegɛ wɛ,

ya hun yipa Adama. Kaanga ɔn.

Ya ma na huni, yarɓɛ teli Bagɔmi wɔ wen Bebe ye:

Bebe yoo, Bebe yoo, Bebe yoo,

li bi Mama Kɔlia wɛi, te lebusia ti fu a njei bui.

Yarɓɛ: Mm.

Folei na– paaliye wɛ yi na piye gu puha anɔn.

Paarɓ koge kíńíŋ ya cani go gbuguhin kwɔ, ìhúní!

Kah im wɔnbɛ ha le, iye, wa le: Mama. Wa le: hantiga nigenigengɛ wɛ.

Ha ma wɔ lɔngi ihuni bɔnda yen anɔn, wa le, yi wina Sape ɔn.

Yi ma sin anina ha huni, ha ma Momo Keenge la, huná, ha le ha gbɔngi la.

A ko le ha k ji, ha hɔ ha le kɔkɔ hu wɔ yaasu.

La Hɔbatugɛ– faha hun na ge la ge Momo Keenge, faha hun na ge luɛ.

faha = multitude. JP.

Èè–èè– Momo Keenge wɔn na ge hugan lɔni,

ƵƵ yáàn, wa amaa ƵƵ, ni apuma ƵƵ kpéḻé, wa le:

a kɔn yoo, wa le: nuu gbí, mu nde keni a kɔntaamɔn.

Wa le, a kɔn. Momo Keenge ce kɔn ƵƵ ce gaŋ, ƵƵnbe mui Gana ƵƵn.

Jɔkabangɔ ƵƵnbe ha le, wa le: ma kɔ a yen.

Wa le: kɔ puha anɔn. Ya mu ke gbataa.

He said: go into the swamp. I will give you a mat.

gbataa = mat. JP.

ƵƵnbe ke gbata, ƵƵ gɔ hin puha anɔn, ɔndɔ ƵƵ na hini.

Hɔye na ge kenye, ƵƵnbe hun yéḻé yéḻé yéḻé yéḻé,

ke ma ha na go ma sɔm, ƵƵnbe mûn.

Háá, Beti ya be, Tɔmi ƵƵn go be yega beti ya pihin ƵƵn.

Bɔmpi yeti ƵƵn.

Hanbe go yega. Pihin.

Pihin hun ƵƵ yega ƵƵ hini Beti ya,

tɛmbunda yen ni hi ce ɔ, yi ibace a le.

Fitiye yipe gun kuni, yi huni.

Ni yi ma si le le pande ɔ piye, kɔngɔte kpéḻé han ha degeni dukwe.

Yi kɔn gɔte. Hì-ì hini- hin- hini le gun tɔpe ƵƵ a le,

hinbe te, ha le ha ji ha, Koyeila yon, yen, Kaale yon,

ha le ha jí ha, ikamajowe, ha ji ilebowe.

Anina gbi ham hun.

Momo Keenge be yongu wo matinye, wo wom mui,

lonko ge anina geye Mougba yon.

Beti ya hoye kenye, han ce ya kon kon, ha lo mia,

lumi lumi- amekei hanbe be ha, ni pugi ha.

Beti ya ha hanbe wu ikwei, ha dentin hin fó,

hanbe ke hun wo, wonbe mun yon gu Jonkabango.

Wo ko yaan, wa le, ha le ha jí anina, ha le ha jí ha,

landa le, wa le ha, hu mu yaan, ya mun hin.

Wonbe mûn. Lani be hin be pe ke laha yon. Hinbe pe ke laha.

Hinbe hun, hin ko pe le cani le teen.

Hun jenda we la na geye.